

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 8. Prophetæ Ezechielis, in quo describitur:
Ezechielem ab invisibili manu portatum esse, ut videret Jerosolymîs
idolum divinam irritans Justitiam.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-61252)

cuit, ipſo in patibulum actô. S. Bernardus tom. 2. lib. 10. c. 1. Somnium illud expendens ait: ſi eximium verbi Dei triticum ſive farinam: aut divinas, quæ ex ea fiunt eſcas, ſuper caput & in capite ſolum geras, nec animi dentibus, id eſt cogitatione teras, & manduces, ſuſpendium time Tartareum &c. ſoli beati, qui cuſtodiant verbum Dei. *Quare lectum trajice in viscera*, admonet citatus Doctôr Serm. 5. de Adventu Dom. *Transeat in affectiones tuas & mores tuos*. Sicut enim turtures, ſi ova à ſe genita non foveant naturali calore, fructu carebunt: ita lectio ſpiritualis, ſi per calorem attentionis & memoriæ: non foveatur, ſuo deſtituetur effectu. *Quare Propheta Ezechiel librum non tantum obiter legere, ſed & comedere hîc juſſus legitur.*

Doctrina 3.

Deſumpta ex cap. 8. Propheta Ezechielis, in quo deſcribitur: Ezechielem ab inviſibili manu portatum eſſe, ut videret Jerofolymis Idolum divinam irritans Juſtitiam.

N. 402. *Conſidera: I*dolum illud, ad quod videndum Jerofolymam fuerat portatus Propheta, teſte S. Hieronymo exiſtiſſe Idolum *Beelzebub Deum muſcarum*. Miraberis autem: quod res tam exigua mollis, ut erat iſthoc Idolum, tam magnam Dei iram provocaverit, ut dicat S. Scriptura v. 3. citati cap. *ubi erat Idolum Zeli ad provocandam amulationem*. Erat Idolum hoc figura venialis peccati, quod etſi parvum ſit malitiâ, maximô tamen odio proſequitur Deus, ſi invenerit illud, in myſtico animæ Templo erectum: nam juxta eſſatum M. Greg. Homil. 52. *Nonnunquam in parvis deterius, quàm in majoribus peccatur: major enim culpa quò citius cognoscitur, eò etiam celerius emendatur; minor verò dum quaſi nulla creditur, eò pejus, quò etiam ſecurius in uſu retinetur*. Cœleſtis Sponſus Cant. 4. v. 9. conquæritur: vulnus ſibi à Sponſa perquam ſenſibile inſiſtendum eſſe: *vulneraſti, inquit ille, cor meum ſoror mea Sponſa, vulneraſti cor meum*. At quæres: quibus armis vulnus illud illatum ſit, an ferro cuspide martialis haſtæ? an ſagitta, vel enſe aucto? reponit ſacer textus: *in uno oculorum tuorum, & in uno crine colli tui*. Quoſo: quid hîs instrumentis ſubtilius? quid levius? & tamen exiſtère cauſa graviffimi vulneris. Iſthæc instrumenta venialium peccatorum ſunt ſymbola: ut docent Interpretes ſacri, adeoque peccus cœleſtis Sponſi

Sponsi vulnere nonnisi maximò affligunt. Quis unquam credidisset infantem illum, à filia Pharaonis adoptatum, plus damni illaturum Ægypto, quàm ingens hostium exercitus? & tamen intulit. Quis Samsonem tot Philistinorum domitorem autumasset prostrari posse à septem crinibus, malè custoditis? & tamen ab illis prostratus est? quis persuasus fuisset: Sponsæ vineam à vulpeculis nonnisi parvulis majus damnum posse perpeti, quàm ab adultis? & tamen perpessa est. Quare Cantic. 2. exclamat: *Capite nobis vulpes parvulas, quæ demoluntur vineas.* Pares querelas poterit Christiana anima effundere contra maxima minimi venialis peccati damna, cujus rationem assignans M. Greg. 2. past. admon. 34. asserit post alia: *minor verò (culpa) dum quasi nulla creditur, eò pejùs, quo securius in usu retinetur. Unde fit plerumque, ut mens assueta malis levibus, nec graviora perhorrescat, atque ad quandam auctoritatem nequitia per culpas nutrita perveniat &c.* Abbas Achilles docturus: quàm gravia ex levibus culpis nascantur mala, hòc figmentò utitur, ponamus inquires: homini in Monte Libani constituto dari parvum quoddam ferrum in manus, nonne talis successu temporis altissimas & fortissimas quoque Cedros poterit sternere? S. Ambrosius gravissimum venialis peccati damnum comparat igni, qui stipulæ apprehensæ semel inhærens, consumere non desinit, donec omnia absumat. S. Chrysoft. in c. 1. Galat. ait: *sicut in corporibus, quæ vulnera neglexerunt, febres gignunt, ac putrefactiones, ac mortem denique in animis, qui pusilla dissimulant, majora vitant.* S. August. pulchrâ pariter similitudine ad nostrum loquitur propositum, dicens Serm. 144. de temp. *sicut quælibet ex modicis plagis modicum potest saluti corporali inferre periculum, veruntamen omnes simul junctæ vires corporales ad eò extenuare possunt, ut deinceps alteri superventuro malo nequaquam possent resistere: eòdem modò licet singula peccata venialia animam necare nequeant; attamen quia quodlibet peccatum veniale spiritualem animæ vigorem debilitat, tentatorisque vires & temeritatem valde adauget, contingere posset, quòd à tam impetuoso assultu infestaremur, ut inermes, ac aliunde usquequaque haud benè provisì, cederemus turpiter, & laberemur.* Olaus Magnus lib. 14. c. 15. refert: *avem quandam in celsissimis Succæ montibus grandi nive contactis volitantem, alis suis aliquantulum commovisse nivem, quæ super aliam nivem decidens, eandem secum raptabat, donec in immensum adauctæ nives quasi in montem nivem excreverint, qui ingenti cum impetu*

petu deorsum lapsus, secum quævis obvia trahebat objecta, ut etiam saxa magnæ molis devolveret, cum quibus tandem in castellum, ad radices dicti montis situm incidens: muros, domosque diruit, incolis omnibus suffocatis. Non disparem ruinam (si moraliter loquamur) quandoque unicum habet veniale peccatum, unicum videlicet pungitivum verbum, unicus curiosior foeminae aspectus sufficit, integris civitatibus aut castellis per exortas inde dissidias subvertendis. Venialem tantummodo noxam regium Prophetam commisisse, quando numerari iussit Populum suum 2. Reg. 24. probati defendunt Authores; & tamen hęc unicō venialī septuaginta millibus hominum necem intulit. Venialis pariter tantummodo reus peccati proclamatur à multis Ezechias Rex, quod Babylonicis legatis ostenderit thesauros suos: audire tamen ab Isaia debuit; *Ecce! dies venient, & auferentur omnia, quæ sunt in domo tua, & quæ condiderunt Patres tui usque in diem hanc in Babylonem: non remanebit quidquam, ait Dominus. Sed & de filiis tuis, qui egredientur ex te, quos generabis, tollentur, & erunt Eunuchi in Palatio Regis Babylonis.* Taceo pueros illos, qui transeuntem Elisæum iridentes ob imperfectum rationis usum venialiter tantum deliquerant, ad unum omnes ab ursis, de saltu egressis, necatos esse. 4. Reg. 2. Sufficiat pro coronide audire gravissimas pœnas, quas animæ de corporibus per mortem egressæ sustulere ob paucula quædam venialia. Hugo de S. Victore vitâ functus, Sacerdoti cuidam apprensus, dicebat: quia vivens disciplinam accipere renui, vix ullus Dæmonum in Inferno remansit, qui non validum impegerit ictum mihi ad purgatorium transeunti. B. Petrus Dam. de viro memorat Religioso; eum ob neglectam ad gloria Patri reverentiam, post mortem altissimæ columnæ è mari profundo assurgenti alligatum, ibique diebus singulis centies & totidem vicibus nocte quavis se demissimè inclinare coactum esse: donec suppleisset neglectas in choro reverentias. Adhæc in isto tormento se tantō concuti horrore afflicto, ut apud ipsos Inferos gravius reperiri non crederet supplicium; hanc quoque pœnam ad extremum usque iudicii diem duraturam, nisi aliorum precibus liberaretur. Quo animō legis hæc exempla Christiane, qui durantibus facris in Ecclesia oculis quaquaversim vagari aliis corridere, colludere, mente nullibi minùs, quàm in templo existere, adeò tibi jam familiare habes, ut nec scrupulum de illo formes? ut fileam quotidiana mendacia, jocos, scurrilitates, excessus in cibo & potu, temporis dispendia

spendia &c. ò quàm serò olim dolore hæc modò nihili ducta inter horrendos purgantium flammaram cruciatus damnabis!

Doctrina 4.

Desumpta ex capite 37. Propheta Ezechielis, in quo describitur visio ossium vivificatorum, & duorum lignorum conjunctorum &c.

Considera, & admirare: **I**lla ossa arida, quæ viderat Propheta, non vivificata esse, antequam inter se fuerint intimè conjuncta: ut nos inde doceamur Christiani, tunc primùm nos fore verò spiritu vitæque implendos, quando per animorum nostrorum concordiam fuerimus uniti. Testatur hoc Apostolicum Collegium, quod tunc divinò est repletum spiritu, quando de illo dictum est Actor. 12. *Erant pariter in eodem loco:* Unde S. Chrysologus Serm. 132. ait: *Apostolis in unum congregatis Spiritus Sanctus ubertate totæ sui fontis illabitur.* Eò tempore quatuor animalia supernò animata spiritu currum rectò itinere traxerunt, quando junctæ erant penne eorum alterius ad alterum. Tunc Deus fundavit Synagogam, quando Moysen & Aaron fraternò fœdere unitos assumpsit in Populi Principes. Tunc Christus Ecclesiæ suæ fundamenta jecit, quando vidit duos fratres Simonem & Andream, sociatis viribùs mittentes retia in mare: Mundumque in peccatis mortuum ad vitam gratiæ per Evangelicam legem revocaturus collegit Apostolicum corpus. de illo dicens: *Vos estis lux Mundi &c.* Matth. 5. Sed lux Mundi utique non multiplex non divisa, sed una? rectè igitur in hunc locum asserit Sylveira: *Licet Apostoli in se multi essent; ipsa tamen gratia & charitate ita uniendi erant, ac si unus in eis esset Spiritus unaque voluntas.* Poterat Salvator ad Cælos abiturus, Discipulis suis in terra relictis ingentes pecuniarum thesauros legare tanquam Dominus universæ creaturæ. Poterat inter eos dividere omnia Regna Mundi, in quæ Regum instar imperarent: nam *Domini est terra & plenitudo ejus:* Psal. 23. At his omnibùs longè præstantius aliquid hæreditatis locò daturus Joan. 14. promittit: *Pacem meam do vobis.* Tantum enim teste S. August. lib. 14. de civit. Dei concordia & pacis est bonum, ut etiam in rebus terrenis atque mortalibus nil gratius soleat audiri, nil desiderabilius concupisci, nil postremò possit meliùs inveniri. Quare S. Laurentius Justin. in Fascicul. amor. c. 7. pacem & concordiam vocat *pi-*
grus:

Y y y x